

TAHANICE O KYBLÍČEK NA PÍSKU

V úvodu tiskové zprávy Učiteléské platformy k logopedům ve školství nazvané *V mateřských školách nepotřebujeme školské logopedy, ale speciální pedagogy* a zveřejněné v UN č. 38/2022 se píše: „V novele Zákona o pedagogických pracovnících je nová pozice školského logopeda, která byla vytvořena z důvodu nedostatku klinických logopedů. Podle pedagogů sdružených v Učiteléské platformě nelze školského a klinického logopeda dávat na stejnou úroveň, protože každý má jinou úroveň vzdělání a nesprávná diagnostika problému může způsobit u dítěte nezvratnou změnu. Ministerstvo školství by proto mělo vedení škol i rodiče o rozdílech informovat.“

Zjišťuji, že podivná rivalita mezi klinickými logopedy a logopedy ve školství neutichla ani po letech, co jsem z MŠMT, kde jsem roky zastával pozici ředitele odboru speciálního vzdělávání, prevalence a institucionální výchovy, odešel.

Myslím, že autor textu by se mohl zařadit mezi kvalifikované dezinformátory. Co to je za hloupost, že „na rozdíl od klinického logopeda nemá školský logoped definovanou konkrétní odpovědnost za svou práci, která tím padá na školu“? Každý jsme za svoji práci klientovi osobně zodpovědní a je jedno, zda jsme klinickým, či školským logopedem. Za svoji praxi jsem poznal spoustu logopedů ve školství, kteří by snadno strčili nemálo klinických logopedů lehce do kapsy a samozřejmě to platí i opačně. Snažím se porozumět, proč si atestovaný logoped ve zdravotnictví myslí, že je odborně výš, než neatestovaný logoped ve školství. Ano, je atestovaný, což je potřebné pro uplatnění se ve zdravotnictví, ale to vůbec neznamená, že je automaticky větším odborníkem.

Vzpomínám si, že u příležitosti jedné logopedické konference jsme si společně s profesorem Zdeňkem Matějčkem při předávání nějakých logopedických ocenění v Karolinu říkali, že nerozumíme těmto rozmíškám v jednom oboru, protože bazální vzdělání mají obě kategorie v podstatě stejné. Je to již mnoho let, pravda,

ale o to víc mne tyto dětinské rozmíšky ve své trvanlivosti překvapují. Transakční analytik, psychoterapeut Erich Berne by to definoval jako hru „Tahanice o kyblíček na písku“. Název článku jasně ukazuje na zkrslenou představu logopeda ve školském systému. Sám mám díky svému synovi zkušenost, že i renomovaný klinický logoped může být zbytečný, když pracuje s klientem 10 až 15 minut v třítydenní až měsíčním intervalu. Jak rádi jsme tehdy využili služeb logopeda ve školství, který chlapci pomohl neúměrně více. A to není pouze má zkušenost. Budme konečně dospělí a připusťme si, že každý logoped má na slunci své místo, ať ve zdravotnictví, či ve školství a jediným měřítkem jeho odbornosti je odváděná práce a ne atestace, která potřebnou odbornost stejně jako v psychologii či lékařství ještě zaručovat nemusí.

Jak školní, tak klinická logopedie má své nezastupitelné místo, jen je třeba se ujednotit v chápání rolí a spolupracovat. Je velmi krátkozraké upřednostňovat jedno před druhým. Je rovněž velmi krátkozraké plédovat o náhradu školních logopedů speciálními pedagogy. Obě kategorie mají v mateřských

školách nezastupitelné místo, o tom jsem přesvědčen. Dokážu si představit, že vzájemná spolupráce klinických a školních logopedů může být přínosná. Uvědomme si, že speciální pedagog je jistě v péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami přínosný, nicméně bez logopedického vzdělání péči o řeč moc nepomůže.

Například já, etoped, jsem v logopedii na prostém nýmandem a moc odborné podpory by u mne děti asi nenašly. Myslím, že přetahováním se různými argumenty bychom mohli trávit čas velmi dlouho. Nemyslím ale, že by to bylo přínosné pro logopedii, a především pro děti, které logopedickou péči potřebují. Zkusme se spíš domluvit a vzájemně nepřetahovat.

Za Asociaci speciálních pedagogů ČR navrhuji setkání zástupců klinické a školní logopedie, kde by se zúčastnění společně pokusili dojít k závěrům, které pomohou dalšímu uplatnění logopedie, v tomto případě ve školství. Pokud by byl zájem, rád se takového jednání i jako moderátor zúčastním.

PaedDr. Jiří Pilař,
předseda Asociace speciálních pedagogů České republiky

... **Veronika Včelíková, Asociace logopedů ve školství**

PROSTOR PRO ŠKOLSKÉHO LOGOPEDA

V souvislosti s diskutovanou pozicí školského logopeda klade návrh zákona o pedagogických pracovnících vyšší nároky na odbornost a přípravu logopedů ve školství, v tomto pojetí nepřináší rizika, ale samé benefity.

V obsahu vládní předlohy návrhu novely zákona o pedagogických pracovnících (č. 563/2004 Sb. v platném znění) je vymezena, zcela důvodně a oprávněně, také pozice školského logopeda.

Z každodenní školské praxe zcela jednoznačně vyplývá potřeba zajištění dostupné logopedické péče napříč výchovně-vzdělávací soustavou. Role logopeda ve školství je nezastupitelná, nesporná

a má pro úspěšnost dětí, žáků a studentů s narušenou komunikační schopností (dále jen žák s NKS) a obecně všech potřebný velký význam. Přítomnost školského logopeda ve výchovně-vzdělávacím procesu přináší mnoho benefitů žákům s narušenou komunikační schopností, dětem se sociokulturním znevýhodněním, celkově školsky nezralým dětem, ale také dalším skupinám žáků se zdravotním znevýhod-

Studio Romantic / Shutterstock

něním či postižením, u kterých je zasažen vývoj řeči.

Díky aktuálnosti problematiky jsou často odbornou i laickou veřejností diskutovány informace, které nejsou podloženy validními fakty a poškozují tak dojem dobré praxe, kterou školský poradenský systém zaměřený na vady řeči neboli narušenou komunikační schopnost (dále NKS) má. Vždy bychom měli přijímat taková opatření, která jsou v nejlépeším zájmu dětí a žáků a tím bezesporu přítomnost školského logopeda ve vzdělávací soustavě je.

Uzákonění pozice školského logopeda neohroží logopedy ve zdravotnictví

V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že diskutovaná pozice pojmenovává zejména odborné pracovníky speciálněpedagogických center pro vady řeči, kteří v praxi působí již dlouhá desetiletí. Nejedná se tedy o novou profesi a plošné zavádění nově vytvořených pozic, naopak přítomnost logopedů ve školství je léty prověřenou dobrou praxí funkčního systému zajišťované logopedické péče. Skutečně se jedná „pouze“ o kodifikaci pozice školského logopeda, neboť stávající právní úprava definuje speciálněpedagogickou logopedickou péči v rezortu školství velmi obecně. Důsledkem toho je různorodost a nejednotnost pojetí v zajišťování logopedické péče v rezortu MŠMT. Návrh novely navíc ukládá vyšší nároky na kvalifikační požadavky těchto poradenských pracovníků. Aby nedocházelo k záměně kompetencí pracovníků působících na jednotlivých úrovních logopedické intervence ve školství, ukládá návrh zákona přesné a vyšší kvalifikační parametry pro působení odborníků na úrovni školské logopedie.

Poptávka logopedické péče a obecně logopedie je v současnosti velmi vysoká, rovněž klientela je věkově, ale také co do obtíží velmi různorodá. Bez vzájemné spolupráce nelze dostatečně saturovat potřeby všech klientů v terénu. Logoped ve školství, jakkoliv erudovaný, bude vždy cílit na konkrétní věkové kategorie dětí, žáků a studentů ve výchovně-vzdělávací soustavě.

Pracovní náplň školského logopeda nijak nekoliduje s činností logopedů ve zdravotnictví. Jeho působnost je striktně vymezena rezortem školství. Jak bylo výše zmíněno, pozornost směřuje výhradně na konkrétní věkové skupiny dětí, žáků a studentů s NKS, tedy jedince, kteří se účastní předškolního, primárního a sekundárního vzdělávání. Jedná se tedy o velmi specifickou klientelu, které logoped ve školství zajišťuje a poskytuje logopedickou intervenci v komplexním pojetí. Oproti tomu je záběr logopedů ve zdravotnictví nepoměrně širší i rozmanitější. Věnují se klientům od nejranějších stadií vývoje až po dospělost, stáří. Charakter činností těchto dvou skupin odborných pracovníků se tedy liší.

Logopedi působící ve školství neměli nikdy ambice konkurovat činností logopedů v rezortu zdravotnictví. Školský logoped pouze rozšiřuje a doplňuje nabídku služeb, které směřují přímo za žáky do škol a školských zařízení. V tomto ohledu je žádoucí vzájemná spolupráce ve prospěch a v zájmu klienta, konkurenční rivalita není žádoucí.

O čem ale není pochyb, je fakt, že logopedie je v rezortu školství třeba a musí být zajišťována dostupným, včasným a komplexním způsobem. Tedy prostřednictvím logopeda s působností v rezortu školství, jehož znalost terénu a prostředí škol je nespornou výhodou. Právě z kom-

plexnosti a prostupnosti péče vyplývá profit s následnou příznivou prognózou rozvoje potřebných žáků. Aby byla podpora funkční, efektivní a účelná, musí tu existovat logopedie mezirezortně a musí být dostupná všem (i těm sociálně slabším, kteří nemohou pravidelně dojíždět do ambulancí a vzdálených logopedických pracovišť). Pro vyšší efektivitu logopedické péče je třeba podporovat logopedii na úrovni rezortu MŠMT, ale i MZ.

Také školský logoped je plně kvalifikovaným odborníkem

Logopedie je oborem speciálněpedagogickým a magisterské studium (ona povinná pregraduální příprava) se shodně (pro logopedy ve školství i logopedy ve zdravotnictví) studuje na katedrách speciální pedagogiky pedagogických fakult. Nikoliv tedy na lékařských fakultách.

Logoped ve školství pro získání nezbytných kvalifikačních předpokladů má následně možnost absolvovat postgraduální tříleté specializační studium logopedů ve školství, jehož obsahem jsou mimo jiné i znalosti medicínské problematiky z oblasti neurologie, psychiatrie, surdopedie, otorinolaryngologie, foniatrie atd.

Dosažená erudice opravňuje logopedy ve školství realizovat logopedickou intervenci a diagnostiku v plném a potřebném rozsahu (prevence, diagnostika, terapie, poradenství). Toto mu umožňuje ustanovení v zákoně č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále školský zákon) a příslušných prováděcích předpisech, neboť právě to podporuje úspěšnost dětí, žáků a studentů s narušenou komunikační schopností ve vzdělávacím procesu s dopadem na uplatnitelnost. V praxi je samozřejmostí, že po celou dobu exis-

► tence a činnosti speciálněpedagogických center pro vady řeči probíhá pravidelná spolupráce s pediatry, ORL lékaři, foniatry, neurology, psychiatry aj., a to vždy v zájmu klienta.

Za svoji činnost a odbornou působnost nese logoped příslušného poradenského zařízení ve školství plnou zodpovědnost. Řídí se primárně školskou legislativou, nikoliv zákony ve zdravotnictví, ty jsou směrodatné pro logopedy působící ve zdravotnictví. Školský zákon navíc uděluje zákonné zmocnění pro stanovení speciálněpedagogického centra, které logopedickou intervencí v celém rozsahu zajišťuje a poskytuje. V souladu s tímto prováděcí předpis (vyhláška MŠMT č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění) ukládá pracovníkovi příslušného poradenského orgánu možnost požadovat od zákonných zástupců či

zletilých studentů vyjádření či posouzení zdravotního stavu, je-li to nezbytné pro nastavení podpory a podmínek ve vzdělávání. Stejně tak i administrativa příslušných školských poradenských zařízení musí naplňovat opatření vycházející z GDPR a souvisejících právních předpisů.

Závěrem

Logopedie vždy byla, je a doufejme i nadále bude multioborovou disciplínou a také pro logopedy ve školství je spolupráce s odborníky ve zdravotnictví (například ORL lékař, foniatr, neurolog i klinický logoped...) nezbytnou a samozřejmou součástí diagnostického i následného terapeutického přístupu.

Logoped působící ve školském poradenském zařízení je plně kompetentní a schopen včasné diagnostiky a posouzení míry závažnosti narušené komunikační schopnosti s dopadem do vzdělávání. Díky

systematickému propojení poradenství s jednotlivými stupni vzdělávání se žákovi s NKS dostává co nejvčasnější a smysluplné pomoci. Brzké podchycení a dostupnost péče je pro mnohé děti v předškolním a primárním vzdělávání, zásadní. Bez ohledu na rezort je aktuálně v praxi řešen velký nedostatek termínů na poskytnutí logopedické intervence. Celkově je logopedů v ČR nedostatek, kvalitní péči jsou schopni zajistit logopedi v rezortu školství i ve zdravotnictví.

V praxi se systém školských poradenských pracovišť a profese logopeda ve školství dlouhodobě osvědčil. Přítomnost školského logopeda zajišťujícího logopedickou intervenci napříč vzdělávacím systémem je pro úspěšnost stále narůstajícího počtu dětí, žáků a studentů s narušením komunikační schopnosti v rezortu školství zcela zásadní.

... Eliška Crkovská

KDE VZÍT UČITELE INFORMATIKY?

Učitelství jako koníček? U pedagogů odborných ICT předmětů to platí dvojnásob. Mnozí z nich mají hlavní příjmy ze svých firem a byznys projektů. Neučí pro výdělek, ale z přesvědčení, aby pomáhali rozvíjet mladou generaci ICT odborníků. V Česku jich je zoufalý nedostatek.

Srovnáme-li platy učitelů a ICT odborníků, liší se podle pozic. Průměrná hrubá mzda učitele v regionálním školství činí necelých 47 tisíc korun měsíčně, přičemž nejméně berou ti v mateřských školách. Manažeři, inženýři a specialisté v ICT pobírají kolem 78 tisíc, ovšem řídicí pracovníci si přijdou až na 120 tisíc. „Sehnat učitele programování, to je téměř nadlidský úkol. U nás pracuje 15 ICT specialistů, ale kromě částečného úvazku, který považují za koníček, se nemalá část věnuje své profesi. Pro školu a studenty je to výhodné – neztrácí přehled ve vývoji oboru, jsou neustále spjatí s praxí a znají aktuální trendy,“ poukázal Martin Vodička, ředitel Soukromé střední školy výpočetní techniky.

Obě profese narážejí kromě příjmových rozdílů také na dominantní zastoupení vždy jen jednoho pohlaví. Zatímco ve školách mají 80procentní suverenitu učitelky, v oborech ICT panují z 93 procent muži. „Naše škola je v tomto raritní, máme tu vysokou převahu učitelů mužů, a to právě na základě ICT specializace a velkého počtu odborných předmětů. Často se stává, že se k nám vrací naši absolventi. Mají prosperující firmu, jsou zabezpečeni a po letech od ukončení studia se ozvou, že by rádi učili. Zastíhují odborné předměty třeba šest hodin týdně a považují to za vlastní seberozvoj. Máme ale i ICT odborníky na větší úvazky, kteří mají školu jako

hlavní pracovní poměr a k tomu pracují na vlastních projektech a zakázkách na živnostenský list,“ popsal M. Vodička.

Ve státním školství roste plat učitelů úměrně s odučenými roky, starší kantoři tak mají až o čtvrtinu vyšší plat než pedagogové do 35 let. Naopak v ICT oborech, které se vyznačují překotným vývojem nových technologií, se může stát člověk seniorním pracovníkem a přijít si na dvojnásobek nástupní mzdy už po dvou letech praxe. „To je další překážka – mladí ICT specialisté bez zkušeností si říkají o abnormálně vysoké nástupní platy a ve start-upech, které ani nemusí vyjít, je dostanou. Tomu nemůžeme konkurovat. Ovšem situace se nyní trochu obrací. Sledujeme nárůst zájemců o výuku z řad profesionálů, kteří už jsou díky svým aktivitám v oboru zajištění, a chtějí své znalosti předávat dál mladším generacím bez ohledu na honorář,“ uvedl ředitel IT školy.

Zájem o učitelství mají obvykle OSVČ a podnikatelé ve středním věku s vysokou školským vzděláním. A zdaleka se nejedná jen o odborné předměty. Mezi uchazeči jsou lidé z různých profesí, kteří v pedagogice vidí smysl a nové výzvy. „Obsadit učitele neobdobných předmětů je jednodušší. V loňském roce se nám například na pozici učitele občanské výchovy hlásilo 20 zájemců s humanitním zaměřením. Mnoho jich bylo kvalitních, ovšem představovali

vali si úvazek na pár hodin týdně jako svoji vedlejší činnost. A to je ta potíž, protože škola nemůže stavět pouze na externích učitelích. I když máme výborné externisty, kteří vedle svého hlavního podnikání pár hodin týdně učí odborné předměty, klíčoví pro chod školy stále zůstávají zaměstnanci s pedagogickým vzděláním, kteří jsou ve škole každý den. Potřebujeme kantory na plný úvazek, kteří mohou plnit funkci třídního učitele, doprovázet studenty na různé akce, chystat školní události, zkrátka ty, kteří školu tvoří i po organizační stránce. Takoví uchazeči mívají zejména u klasických předmětů přednost,“ vysvětlil M. Vodička.

Odučit jednu dvě hodiny týdně a zase ze školy odejít, taková je obvykle představa lidí z praxe, kteří chtějí do školství. Občas si ale výuku dětí pletou s koučováním dospělých, seminářem nebo workshopem. „Někteří po čase zjistí, že výuka ve škole není taková, jak si představovali. Ve své firmě například dělali školení pro kolegy a bývají překvapeni, že práce s teenagery je naprosto odlišná. Nemohou studentům dávat pouze jedničky, musí je dostatečně motivovat, vést k zodpovědnosti a umět je správně hodnotit. Stává se pak, že se například věnují pouze 10 procentům aktivních studentů. Úlohou pedagoga je ale dostat relevantní výstupy z celé třídy, požadovat dodržování termínů a prokázání znalostí, jinak se někteří studenti látku nenaucí. Buď toto externisté pochopí a přizpůsobí se, anebo nejsou pro pedagogiku stavění a po čase ze školství odejdou,“ připustil M. Vodička.

... Daniela Kramulová, Revize RVP v digitální oblasti, Národní pedagogický institut ČR

REVIZE ICT: ŠKOLA DIGI HROU?

Učení formou hry má, zejména na prvním stupni základních škol, dlouhou tradici, o významném rozšíření herních aktivit ve školském prostředí se však hovoří zhruba od 80. let minulého století. Rozvoj digitálních technologií a počítačových her s sebou přinesly širokou paletu nových možností gamifikace ve vzdělávání dětí, i dospělých.

V souvislosti s revizemi RVP v oblasti informatiky a digitálních kompetencí se ve školách často uvažuje o širším uplatnění technologií právě k posílení herních prvků ve výuce. Mohou mít rozmanitou podobu od plnění různých náročných online kvízů, využívání malých robotů, hravého programování až po sofistikované individuální či týmové únikové hry. Jakou úlohu plní hry ve výuce? Co z nově zaváděných znalostí, dovedností a kompetencí rozvíjejí, a v čem jejich roli někdy přeceňujeme?

Motivace na prvním místě

Práce s bee boty, ozoboty či robotickými stavebnicemi většinu žáků opravu baví, stejně jako nejrůznější herní aplikace, které můžeme využít prakticky ve všech předmětech. To je ostatně základní záměr, s nímž jsou vyvíjeny a vyráběny: vzbudit zájem a motivovat k činnosti, které umožňují. Vzhledem k tomu, že motivace je jedním z důležitých předpokladů lidského učení, hry, kvízy s atraktivním designem a jiné „hravé“ digitální pomůcky včetně virtuální reality mohou významně posílit zájem žáků o probírané téma v jakémkoli předmětu, o jeho následné procvičování a upevňování znalostí a dovedností.

„Hra musí mít jasný scénář, žák plní úkol, který potom ve spolupráci s učitelem kontroluje,“ říká pedagog Miloš Bukáček z Gymnázia V. Makovského v Novém Městě na Moravě. Neměl by přitom být problém využít faktu, že každá hra má svá pravidla, což ví dítě ještě před začátkem školní docházky. V anketě Národního pedagogického institutu ČR natočené mezi účastníky konference Počítač ve škole zaznělo na téma gamifikace mnoho zajímavých postřehů. Štěpánka Baierlová, která učí matematiku, informatiku a robotiku v ZŠ Labyrinth v Brně, se domnívá, že hra v sobě má mít potenciál posouvat žáky dál. „Osvědčilo se mi například, když žáci sami vlastní hry vytvářejí, například ve Scratchi, ale i v jiných nástrojích. Výuka je pak velmi efektivní, žáci dělají vlastní produkt, baví je hra, i tento způsob výuky.“

Pavel Vlach, ředitel Gymnázia a SOŠ Rokycany, oceňuje, že gamifikace nabízí žákům známé prostředí, protože jen málokterý z nich se nikdy s žádnou počítačovou hrou nesešel. Zároveň vnímá možná úskalí: „Jako riziko vidím výběr her, které přesně určují pořadí, kde někdo vyhrál, někdo je

Shutterstock

lepší než ten druhý.“ V už tak soutěživě nastaveném školním prostředí by podle něj hry tento prvek neměly ještě podporovat.

Dlouhodobá motivační síla těchto nástrojů souvisí i s jejich místem mezi ostatními výukovými aktivitami. Budeme-li využívat herní aktivity, zejména ty, které žákům neumožňují příliš tvořit a objevovat, dlouho a často, i v několika po sobě jdoucích hodinách, mohou své „kouzlo“ ztratit. Žáci jimi mohou být přesyceni – podobně jako lahůdkou, kterou by nám někdo v dobré víře servíroval den co den k snídani, obědu i večeři.

Informatické plusy, otazníky kolem digikompetence

Řada digitálních herních aplikací přispívá k rozvíjení některých dovedností nové informatiky. Například informatického myšlení, které se zaměřuje na popis a rozbor problému a na hledání efektivních řešení. A také na schopnost rozložit cestu, která k řešení vede, na jednotlivé po sobě jdoucí, navazující kroky, z nichž vzniká přesný postup, návod, jak k řešení dojít, tedy algoritmus.

Podstatně obtížněji však budeme hledat přínosy robotů či herních aplikací pro rozvíjení digitální kompetence žáků. Podívejme se ve stručnosti, jaké součásti tuto kompetenci tvoří, co všechno musíme v průběhu základní školy u žáků postupně rozvíjet:

- ovládání běžně používaných digitálních zařízení a jejich využívání při práci a zapojení do života školy a společnosti;

- rozhodování o vhodnosti technologie pro konkrétní úkol, ke zjednodušení a usnadnění pracovních postupů a k zefektivnění práce;
- vyhledávání, získávání a kritické posuzování dat, informací a dalšího digitálního obsahu, jejich spravování a sdílení způsobem adekvátním pro konkrétní účel a situaci;
- vytváření a úprava digitálního obsahu;
- pochopení významu digitálních technologií pro společnost, kritické hodnocení přínosů i rizik jejich využívání;
- předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, dat, ale také situacím s negativním dopadem na duševní i tělesné zdraví vlastní i ostatních, vč. etického jednání v digitálním prostředí.

Mohli bychom argumentovat, že se žáci naučí příslušnou herní aplikaci používat, tedy že minimálně onen první bod digitální kompetence naplní. Problém je ale v tom, co už zmiňovala Štěpánka Baierlová – pokud se žáci naučí příslušnou herní aplikaci ovládat, a pak už zůstávají jen jejími uživateli, k dalšímu posunu nedochází. Nemluvě o tom, že u dětí, které už v raném školním věku bravurně zvládají běžně dostupné herní aplikace, s nimiž tráví svůj volný čas, vědí, kde najdou příslušné ovládací prvky i jak je použít, k žádnému posunu v té složce kompetence prakticky nedojde.

Gamifikace s využitím digitálních pomůcek má ve výuce rozhodně smysl – její přínos spočívá především v atraktivnější oborových obsahů a zvýšení motivace k procvičování, opakování a ověřování znalostí díky aktivitám, které jsou pro žáky podstatně zábavnější než cvičení v učebnici, klasické zkoušení a psaní desetiminutovek či diktátů.

Tipy, jak skutečně rozvíjet digitální kompetence v jednotlivých předmětech, najdete na webu revize.edu.cz v záložce Jak na to ve výuce. Inspirovat se můžete také prezentacemi z workshopů konferencí DigiSeč a Educa: Digitální rEvoluce, které jsou z webové stránky dostupné.

Inspirace pro rozvoj digitálních kompetencí na revize.edu

